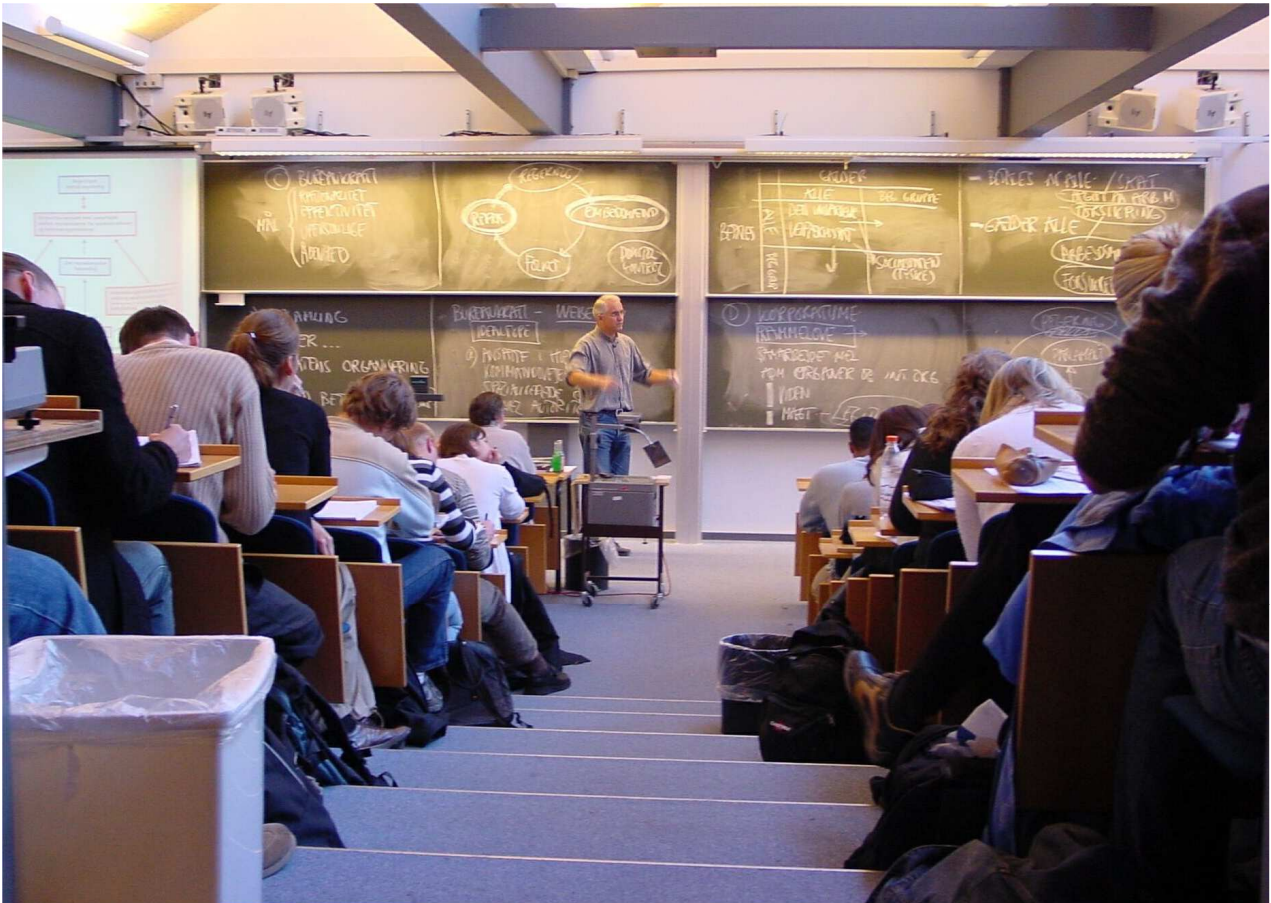

Kursusbeskrivelse

Periode 3 - Forårssemesteret 2004

Forelæsning v/Johannes Andersen i Auditorium T

Det Samfundsvidenskabelige Basisår
ved
Aalborg Universitet

Indholdsfortegnelse

Kursusbeskrivelse for 3 . periode	5
Udviklingen i samfundets institutioner mhp arbejde identitet og velfærd – Del 1-5	6
Del 1: Hvad er social forandring	6
Del 2: Forandringer i tid og kontekst	7
Del 3: Samspillet mellem økonomisk, social og politisk evolution.....	7
Del 4: Udviklingen i samfundets institutioner med betydning for arbejde, identitet og velfærd.....	7
Del 5: Forholdet mellem nye og gamle sociale bevægelser og deres betydning for skabelse af identiteter og velfærd.....	7
Samfundsvidenskabelige metoder II - Del 1-8	9
Del 1: Indledning	9
Del 2: Design af en empirisk undersøgelse.....	10
Del 3: Observationsmetoder.....	10
Del 4: Interviewmetoder.....	10
Del 5: Surveymetoder.....	10
Del 6: Kvalitative analyser	11
Del 7: Kvantitative analyser	11
Del 8: Metodeperspektiver	11
Videnskabsteori - Del 1-12	12
Del 1: Introduktion: Videnskabsteori som disciplin. Forskning og samfund	12
Del 2: Det videnskabelige hierarki og videnskabens historie	12
Del 3: Teorier om videnskabernes udvikling I.....	13
Del 4: Teorier om videnskabernes udvikling II	13
Del 5: Positivism.....	13
Del 6: Fænomenologi og hermeneutik.....	13
Del 7: Marxisme.....	14
Del 8: Kritisk teori.....	14
Del 9: Postmoderne teoridannelser.....	14

Del 10: Historisme og tematisk fokusering I	14
Del 11: Tematisk fokusering II	15
Del 12: Videnskabsteori og projektarbejde	15
Sociologi - Del 1-8.....	16
Del 1: Sociologi og sociologiens rødder	16
Del 2: Interaktion, identitet og roller.....	16
Del 3: Fællesskab, hverdagsliv og livsformer	17
Del 4: Kulturelle udtryk, krop og medier.....	17
Del 5: Social differentiering og social ulighed.....	17
Del 7: Værdier, normer og moral	17
Del 8: Social kontrol og social afvigelse.....	17
Jura - Del 1-8	18
Del 1: Juridisk metode - retskilder og fortolkning	18
Del 2: Statsfunktionerne	19
Del 3: Danmark i det internationale samfund	19
Del 4: Legalitetsprincippet	19
Del 5: Uskrevne retsgrundsætningers krav til forvaltningsafgørelsen.....	19
Del 6: Menneskerettigheder 1	20
Del 7: Menneskerettigheder 2	20
Del 8: Menneskerettigheder 3	20
Litteraturliste.....	21

Kursusbeskrivelse for 3 . periode

Perioden strækker sig fra 2. februar til 30. juni. Det overordnede tema er *Udviklingen i samfundets institutioner med henblik på arbejde, identitet og velfærd.*

Formålet med Periode 3

Målet med studiet i Periode 3 er i studieordningen fastlagt til følgende:

- at få viden om og forståelse for udviklingen i samfundets institutioner med henblik på arbejde, identitet og velfærd
- at få færdigheder i at gennemføre et projektarbejde inden for det valgte projektførløbs tema, herunder:
 - at dokumentere, begrunde og afgrænse en problemstilling
 - at foretage en kritisk vurdering af videnskabelig litteratur af relevans for problemstillingen
 - at foretage et systematisk valg af metode til analyse af problemstillingen
 - at fortolke og anvende litteratur, eksisterende datamateriale og kilder, samt argumentere for deres relevans i forhold til problemstillingen. Eventuelt gennemføre et selvstændigt empirisk arbejde
- færdigheder i videnskabsteoretisk refleksion

Indholdet i Periode 3

Fra 2.2. til 11.2 er der introduktion til forårssemesteret, til de enkelte projektførløb og gruppedannelse. Derefter er der ca. 3 uger med fælles kurser indenfor: Sociologi, Jura og Samfundsvidenskabelige metoder II frem til den skriftlige prøve 9. marts.

Dernæst er der et fælles kursus i Videnskabsteori samtidig med at du fortsætter dine studier indenfor ét af nedenstående 5 projektførløb:

1. Institutioner, organisationer og virksomheder – med særlig vægt på arbejde og produktion.
2. Modernitet, identitet, kultur og globalisering.
3. Velfærdsstaternes opståen og udvikling.
4. Internationalisering i økonomisk og politisk belysning.
5. Retlige og økonomiske rammer for beslutninger i erhvervslivet.

Der vil være mindre kurser og seminarer i direkte tilknytning til det valgte projektførløb.

Evaluerings

Kurserne i Sociologi, Jura og Samfundsvidenskabelige metoder II afsluttes med en skriftlig prøve den 9. marts.

For Videnskabsteori bliver der en prøve i form af et ”fremlæggelsesseminar”, hvor hver projektgruppe fremlægger og forsvare et videnskabsteoretisk seminarpapir på 5-10 sider.

Kurset ”Introduktion til projektførløb” evalueres sammen med projektrapporten i slutningen af juni måned – i dagene fra 21. – 30. juni.

Udviklingen i samfundets institutioner mhp arbejde identitet og velfærd – Del 1-5

v/Lars Skov Henriksen, Anna-Birte Ravn, Ann-Dorte Christensen, Knud Knudsen og Esben Sloth Andersen

Kursets formål

At introducere til de fem parallelle projektforsløb gennem introduktion til samfundsteorier, der kan belyse udviklingen i samfundets institutioner med henblik på arbejde, identitet og velfærd.

Kursets indhold

At præsentere forskellige tilgange til at analysere social forandring samt forholdet mellem strukturelle og historiske tilgange. I forlængelse heraf - med vægt på kontekst i tid og rum - at belyse samspillet mellem sociale aktører, processer og strukturer.

Litteratur

- Andersen, Heine (red): Sociologi - en grundbog til et fag. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave, 1998 (HA)
- Knudsen, Knud (1998) "Historisk sociologi og historie" i *Det jyske Historiker* nr. 80, maj, s. 8-31
- Gundelach, Peter (1988) *Sociale bevægelser og samfundsendringer*. Kap.1 og kap.2. Politica, side 11-47.
- Andersen, E. S. (2004), Den samfundsmæssige evolution, i Andersen, E. S. *Joseph A. Schumpeter: En teori om økonomisk evolution*, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag. Udkommer i marts. Indtil da kan kap. frit downloades fra <http://www.business.auc.dk/evolution/projects/schump/kksamfund.pdf>
- Mikkelsen, Flemming (red) 2002: *Bevægelser i demokrati, foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, Århus Universitetsforlag, kapitel 2, s- 17-44

Evaluering

Kurset "Introduktion til projektforsløb" evalueres sammen med projektrapporten i slutningen af juni måned.

Del 1: Hvad er social forandring

v/ Lars Skov Henriksen

I forelæsningen diskuteres, hvad social forandring er. Der lægges vægt på forholdet mellem kontinuitet og brud samt på forandringer på forskellige niveauer.

Litteratur

Gundelach, Peter (1998) "Sociale forandringer". Kap 18 i Heine Andersen (red.) *Sociologi – en grundbog til et fag*. København: Hans Reitzels Forlag, 1998, side 305-321.

Del 2: Forandringer i tid og kontekst

v/Anna-Birte Ravn

I forelæsningen diskuteres social forandring med hovedvægt på forholdet mellem strukturer og aktører

Litteratur

Knudsen, Knud (1998) "Historisk sociologi og historie" i *Det jyske Historiker* nr. 80, maj, s. 8-31

Del 3: Samspejlet mellem økonomisk, social og politisk evolution

v/Esben Sloth Andersen

I forelæsningen præsenteres økonomien og sociologen Joseph Schumpeters omfattende teori om hvordan der i kapitalistiske samfund sker en langsigtet evolution af det økonomiske, det sociale og det politiske system.

Litteratur

Andersen, E. S. (2004), Den samfundsmæssige evolution, i Andersen, E. S.: *Joseph A. Schumpeter: En teori om økonomisk evolution*, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag. Bogen udkommer i marts. Indtil da kan kapitlet frit downloades fra <http://www.business.auc.dk/evolution/projects/schump/kksamfund.pdf>

Del 4: Udviklingen i samfundets institutioner med betydning for arbejde, identitet og velfærd

v/Knud Knudsen

I forelæsningen eksemplificeres problematikken omkring kollektiv identitet ved hjælp af dansk arbejderbevægelses historie ca. 1870-1950. Der bl.a. vægt på opbygningen af arbejderbevægelsens organisationer og institutioner.

Litteratur

Mikkelsen, Flemming (red) 2002: *Bevægelser i demokrati, foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, Århus Universitetsforlag, kapitel 2, s- 17-44.

Del 5: Forholdet mellem nye og gamle sociale bevægelser og deres betydning for skabelse af identiteter og velfærd

v/Ann-Dorte Christensen

I forelæsningen diskuteres sammenhængen mellem sociale bevægelser og samfundsændringer med udgangspunkt dels i forskellige samfundstyper og dels i konkrete bevægelses udvikling.

Litteratur

Gundelach, Peter (1988) *Sociale bevægelser og samfundsændringer*. Kap.1 og kap.2.
Politica, side 11-47

Samfundsvidenskabelige metoder II - Del 1-8

v/ Ole Riis og Gunnar Scott Reinbacher

Kursets formål

At understøtte det problemorienterede projektarbejde med særlig henblik på færdigheder i at fortolke og anvende litteratur, indsamle data, anvende eksisterende datamateriale og kilder, samt argumentere for deres relevans i forhold til problemstillingen.

Kursets indhold

Grundlæggende introduktion til sociologiske metoder (f.eks. observation, interview- og surveyundersøgelse). Der lægges vægt på indsamling, anvendelse og fortolkning af empirisk materiale til en problemstilling, herunder på samspil mellem teori og empiri mellem sociologiske og andre samfundsvidenskabelige metoder.

Litteratur

- Riis, Ole: Sociologiske metoder I praksis, Aalborg Universitet 2003

Eksempelmateriale

- Emerek, R. m.fl.: De unge og rusmidlerne. Holdninger til og forbrug af rusmidler. En undersøgelse med særligt henblik på ecstasy blandt de 16-19 årige på ungdomsuddannelser i Nordjyllands Amt, Nordjylland Amt & Aalborg Universitet 2001.
- Unges brug af illegale rusmidler - en kvalitativ undersøgelse. Udarbejdet af konsulentfirmaet Advice A/S for Sundhedsstyrelsen, København 2000.

Forudsætninger fra tidligere kurser

Samfundsvidenskabelige metoder IA og IB: Problemorienteret projektarbejde, beskrivende statistik, tekstanalyse og historisk metode. Videnskabsteori. Sociologi, Projektmetoder, herunder operationalisering og kvalitetskriterier, (validitet, reliabilitet m.v.)

Evaluering

Samfundsvidenskabelige metoder II evalueres sammen med sociologi og jura ved en skriftlig, individuel 4-timers prøve.

Del 1: Indledning

v/Ole Riis

Hvorfor lave empiriske undersøgelser? Hvad bygger vores opfattelse af samfundet på?

Empiri og teori; undersøgelsesstrategier; operationalisering; forskerens rolle.(Opsamling fra sidste semester)

Eksempel: Ekstrablads ecstasykampagne 2000, offentlig statistik for rusmidler.

Litteratur

Riis, kapitel 2 og 5

Del 2: Design af en empirisk undersøgelse

v/Ole Riis

Problemformulering og design: beskrive, fortolke, forstå, forklare, forudsige eller forandre?

Eksempel: Forskellige problemstillinger om unges rusmiddelforbrug

Undersøgelsens grundlag og rækkevidde: udvælgelse af informanter og generalisering; Population og stikprøve.

Eksempel: Udvalgelse af informanter om unges rusmiddelforbrug.

Litteratur

Riis, kapitel 3 og 4

Del 3: Observationsmetoder

v/Gunnar Scott Reinbacher

Spektret fra feltobservation til deltagende observation. Feltafgrænsning og synsvinkel.

Eksempel: Observationsstudier af unges brug af illegale rusmidler.

Litteratur

Riis, kapitel 6

Del 4: Interviewmetoder

v/Ole Riis

Spektret fra åbne interviews til fokusinterviews. Retningslinjer for spørgeguider.

Eksempel: Advice-undersøgelsen om Unges brug af illegale rusmidler.

Litteratur

Riis, kapitel 7

Del 5: Surveymetoder

v/Ole Riis

Retningslinjer for formulering af standardiserede spørgsmål og strukturerede svar. Validitets- og reliabilitetsproblemet igen!

Eksempel: Spørgeskemaet i Ecstasy-undersøgelsen 2000.

Litteratur

Riis, kapitel 8

Del 6: Kvalitative analyser

v/Gunnar Scott Reinbacher

Muligheder og begrænsninger i kvalitative analyseformer.

Eksempel: Analyse af en observationsundersøgelse om unge og rusmidler

Litteratur

Riis, kapitel 9

Supplerende litteratur

Esterberg, Kristin G (2002): *Qualitative Methods in Social Science*. Mc Graw Hill.
Kap.. 8: Making sense of data, p. 151-180.

Del 7: Kvantitative analyser

v/Ole Riis

Muligheder og begrænsninger i kvantitative analyser. Analyse af fordeling og samvariation. Problemer ved årsagsslutninger fra samvariationer.

Eksempel: Fordelinger og samvariationer i Ecstasyundersøgelsen 2000

Litteratur

Riis, kapitel 10

Del 8: Metodeperspektiver

v/Ole Riis

Teoretisk integration af analysen. Metodernes begrænsninger. Kombinerede metoder som kontrol og supplement. Forskerens rolle og forskningsetiske spørgsmål.

Eksempel: Hvilke undersøgelsesmetoder kan danne grundlag for en rusmiddelpolitik?

Litteratur

Riis, kapitel 11 og 12

Videnskabsteori - Del 1-12

v/Mogens Rüdiger og Jens Ulrich

Kursets formål

At give grundlæggende indføring i de videnskabsteoretiske problemstillinger, der er fælles for fagområder og studier, med henblik på refleksion over det problemorienterede projektarbejde.

Kursets indhold

Introduktion til samfundsvidenskabernes oprindelse og mål, herunder forholdet til humaniora og naturvidenskab. Med reference til centrale videnskabsteoretiske retninger belyses erkendelsesmæssige forudsætninger for og konsekvenser af de valg, der foretages i projektarbejdets forskellige faser.

Litteratur

- Kjørup, Søren: *Forskning og samfund*. En grundbog i videnskabsteori, Gyldendal 1997.
- Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, 1999 (2. udg.), *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag. (også brugt i efteråret 2002)
- Rienecker, Lotte (1999): *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*, Samfundslitteratur (også brugt i efteråret 2002)

Evaluerings

Der bliver en mundtlig prøve i form af et "fremlæggelsesseminar", hvor hver projektgruppe fremlægger og forsvaret et seminarpapir på 5-10 sider, samt kommenterer en anden gruppes seminarpapir. Papiret skal indeholde en videnskabsteoretisk refleksion over gruppens eget projekt.

Del 1: Introduktion: Videnskabsteori som disciplin. Forskning og samfund

v/ Jens Ulrich

Forelæsningen tager udgangspunkt i efterårets introduktion og uddyber videnskabsteoriens forhold til ontologi, erkendelsesteori og metodologi. Dernæst diskuteres forhold mellem forskning og samfund.

Litteratur:

Kjørup, Søren: *Forskning og samfund*. En grundbog i videnskabsteori, Kap. 1 og 2
Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, 1999 (2. udg.), *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Kap. 8

Del 2: Det videnskabelige hierarki og videnskabens historie

v/Mogens Rüdiger

Samfundsvidenskabernes oprindelse, udvikling og afgrænsning i forhold til naturvidenskab og humaniora (herunder forholdet mellem teori og empiri).

Litteratur:

Engelstad, Fredrik m.fl.: *Samfunn og vitenskap*. Oslo, Ad Notam Gyldendal 1966, s. 22-35.

Del 3: Teorier om videnskabernes udvikling I

v/Mogens Rüdiger

Forskellige opfattelser af videnskabelig udvikling: Thomas Kuhn, Imre Lakatos, Poul Feyerabend, Karl Popper.

Litteratur:

Kjørup, Søren: *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Kap. 9

Del 4: Teorier om videnskabernes udvikling II

v/Mogens Rüdiger

se under 3

Litteratur:

Gilje, Niels og Harald Grimen: *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag 2002, s. 115-121.

Høyrup, Jens: *Human Sciences*, State University of New York Press s. 277-295

Del 5: Positivism

v/Jens Ulrich

Spørgsmålet om, hvordan sikker viden opnås, besvares af positivismen med, at al videnskabelig erkendelse skal baseres på menneskelige (positive) erfaringer. Positivisternes ideal er naturvidenskaberne, som de mener samfundsvidenskaberne skal efterligne.

Litteratur:

Kjørup, Søren: *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Kap. 6, og (kap 7)

Del 6: Fænomenologi og hermeneutik

v/Jens Ulrich

Med udgangspunkt i en kritik af positivismen præsenteres hermeneutikkens teori om den videnskabelige fortolknings forudsætninger og regler, samt den hermeneutiske cirkel.

Litteratur:

Gilje, Nils og Harald Grimen: *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag 2002, kap 7, s. 164-199.

Del 7: Marxisme

v/Jens Ulrich

Marxismen eller den historiske materialisme bygger som positivismen på menneskelige erfaringer, der indpasses i begrebsparret væsen - fremtrædelsesform. Videnskabelig erkendelse modsvares således af ideologi, og det marxistiske ideologibegreb vil stå centralt i forelæsningen.

Litteratur:

Johansson, Ingvar m.fl.: *Positivism, marxisme og kritisk teori*, Gyldendal 1974, s. 79-127.

Del 8: Kritisk teori

v/Jens Ulrich

Den normative forskning sættes på den videnskabsteoretiske dagsorden. Samfundsvidenskabernes specifikke erkendelsesteoretiske interesse er emancipatorisk i form at af eliminere fremmedgørelse og falsk bevidsthed.

Litteratur

Kjørup, Søren: *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Kap. 10

Del 9: Postmoderne teoridannelser

v/Jens Ulrich

Den postmoderne videnskabskritik præsenteres med udgangspunkt i diskursanalysens videnskabssyn. Samtidig vil socialkonstruktivistiske og dekonstruktivistiske positioner blive præsenteret.

Litteratur

Jørgensen, Marianne Winther & Louise Phillips (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*, Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag (pp. 9-33)

Del 10: Historisme og tematisk fokusering I

v/Mogens Rüdiger

Først gennemgås den historistiske skole, der giver et noget andet svar på objektivitet og sikker viden end positivisme, idet skolen har indlevelse og forståelse som centrale begreber; dens svaghed er generelle udsagn, hvilket dele af skolen har forsøgt at udbedre de senere år.

Dernæst vil vi prøve at gå på tværs af skolerne og tematisere og diskutere de videnskabssteoretiske standpunkter under følgende overskrifter: erkendelsesrealisme vs konstruktivisme (objektivitet, forskningens gyldighed, mm), videnskabens mål (lov-mæssigheder, sikker viden, mm), videnskabens genstandsområde, og forskeren og forskningsprocessen (subjektivitet, relativisme, mm).

Litteratur

Kjørup, Søren: *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Kap. 3-5

Del 11: Tematisk fokusering II

v/Mogens Rüdiger

se under 10

Litteratur:

Gilje, Nils og Harald Grimen: *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag 2002, kap 2, s. 25-51.

Del 12: Videnskabsteori og projektarbejde

v/Mogens Rüdiger

Videnskabsteoriens betydning for projektarbejdet.

Litteratur:

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Kap. 8

Rienecker, Lotte (1999): *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*, side 1-39

Sociologi - Del 1-8

v/Lars Skov Henriksen, Michael Hviid Jacobsen og Ann-Dorte Christensen

Kursets formål

At introducere til sociologiens baggrund, teoridannelser og genstandsfelter og opbygge forståelse for centrale sociologiske problemstillinger i det moderne samfund, Der lægges vægt på at præsentere analysetilgang, der kan anvendes i projektarbejdet på 2. semester.

Kursets indhold

- Sociologiske betragtningsmåder, genstandsfelter og hovedbegreber (sociale relationer og sociale strukturer, integration og differentiering, forholdet mellem individ og samfund, strukturer og aktører)
- Sociale differentieringer, marginalisering og uligheder
- Kulturanalyse og hverdagsliv
- Modernitet, risikosamfund og globalisering

Litteratur

- Baumann, Zygmunt & Tim May: *At tænke sociologisk*. Hans Reitzels Forlag, 1. udgave, 2003. (B&M)
- Andersen, Heine(red): *Sociologi - en grundbog til et fag*. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave, 1998 (HA)

Evaluering

Sociologi evalueres sammen med Jura og Samfundsvidenskabelige metoder II ved en skriftlig, individuel 4-timers prøve.

Del 1: Sociologi og sociologiens rødder

v/Lars Skov Henriksen

Litteratur

HA kap. 1

B&M: Introduction og kap. 10

Del 2: Interaktion, identitet og roller

v/Michael Hviid Jacobsen

Litteratur

HA kap. 3

B&M: kap. 1 og 5

Del 3: Fællesskab, hverdagsliv og livsformer

v/Ann-Dorte Christensen

Litteratur

B&M: kap. 3 og 8

Del 4: Kulturelle udtryk, krop og medier

v/Michael Hviid Jacobsen

Litteratur

B&M kap. 6 og 9

HA 16

Del 5: Social differentiering og social ulighed

v/Ann-Dorte Christensen

Litteratur

HA kap. 5 og 12

B&M kap. 2

Del 6: Sociale systemer og integration

v/Lars Skov Henriksen

Litteratur

HA kap. 2

B&M kap. 7

Del 7: Værdier, normer og moral

v/Lars Skov Henriksen

Litteratur

B&M kap. 4

HA kap. 17

Del 8: Social kontrol og social afvigelse

v/Lars Skov Henriksen

Litteratur

HA kap. 15

Jura - Del 1-8

v/Claus Haagen Jensen

Kursets formål

At introducere juraen som fag - både med hensyn til genstand og metode - ved at give viden om, forståelse af og færdighed i at anvende grundlæggende regler inden for den offentlige ret.

Kursets indhold

- Karakteristik af juraen som fag og herunder af fagets metode
- Reglerne om de øverste statsorganer i Danmark
- Danmark i det internationale samfund
- Beskyttelse af menneskerettigheder i grundlov og konventioner
- Legalitetsprincippet
- Almindelige retsgrundsætninger, der supplerer legalitetsprincippet, herunder læren om magtfordrejning

Litteratur

- Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 3. Menneskerettigheder*, Christian Ejlers' Forlag, 2003
- Materialesamling til Jurakursus, Det Samfundsvidenskabelige Basisår, Forår 2004
Med uddrag af:
 - Andersen, Mads Bryde, *Ret og metode*, 2002
 - Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 1, Institutioner og regulering*, 2. udgave, 2001
 - Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 2, Regering, forvaltning og dom*, 2. udgave, 2001
 - Germer, Peter, *Statsforfatningsret*, 3.udg., 2001
 - Haagen Jensen og Nørgaard, *Administration og Borger*, 3.udg., 1988

Gulmann, Claus og Karsten Hagel-Sørensen, *EU-ret*, 3.udg., 1995 (blev også anvendt i efterårssemesteret)

Haagen Jensen og Nørgaard, *Administration og Borger*, 3.udg., 1988 1995 (blev også anvendt i efterårssemesteret)

Opgavesamling og udvalgte domme (<http://www.socsci.auc.dk/samfbasis/kurser/jura.htm>)

Evaluering

Jura evalueres sammen med sociologi og Samfundsvidenskabelige metoder II ved en skriftlig, individuel 4-timers prøve.

Del 1: Juridisk metode - retskilder og fortolkning

Litteratur

Andersen, Mads Bryde, *Ret og metode*, 2002, s. 131-62

Del 2: Statsfunktionerne

- Magtadskillelærelæren
- Lovgivning og forvaltning
- Dømmende myndighed, herunder domstolsprøvelse af love
- Regeringsfunktionerne
- Overdragelse af suverænitet til internationale organisationer

Litteratur

- Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 1*, 2001, s. 243-49
- Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 2*, 2001, s. 255-77
- Germer, Peter, *Statsforfatningsret*, 2001, s. 179-197
- Haagen Jensen og Nørgaard, *Administration og Borger*, 1988, s. 20-48

Del 3: Danmark i det internationale samfund

- Folkeretten – begreb og udvikling
- Forhold til national ret
- EU-retten, dens retsakter og andre kilder
- EU-rettens forhold til national ret – umiddelbar anvendelighed og direkte virkning

Litteratur

- Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 2*, s. 211-27
- Gulmann, Claus og Karsten Hagel-Sørensen, *EU-ret*, s. 140-82

Del 4: Legalitetsprincippet

- Den formelle lovs princip
- Hjemmelskravet – grundlag, område og indhold
- Vilkår og andre bibestemmelser
- Kommunalfuldmagten

Litteratur

- Haagen Jensen og Nørgaard, *Administration og Borger*, s. 175-90
- Udvalgte domme fra materialesamling

Del 5: Uskrevne retsgrundsætningers krav til forvaltningsafgørelsen

- Magtfordrejningslæren
- Lighedsgroundsætninger
- Grundsætningen om det pligtmæssige skøn
- Proportionalitetsprincippet

Litteratur

- Haagen Jensen og Nørgaard., *Administration og Borger*, s. 190-205
- Udvalgte domme

Del 6: Menneskerettigheder 1

- Introduktion om menneskerettigheder
- Beskyttelse nationalt og internationalt
- Ytringsfriheden

Litteratur

Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 3, Menneskerettigheder*, s. 15-96

Del 7: Menneskerettigheder 2

- Foreningsfriheden (organisationsfriheden)
- Forsamlingsfriheden (demonstrationsfriheden)

Litteratur

Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 3, Menneskerettigheder*, s. 123-154

Del 8: Menneskerettigheder 3

- Den personlige frihed
- Frihedsberøvelse inden for strafferetsplejen
- Administrativ frihedsberøvelse

Litteratur

Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 3, Menneskerettigheder*, s. 225-254

Litteraturliste

Bøger

- Riis, Ole: Sociologiske metoder I praksis, Aalborg Universitet 2003
- Kjørup, Søren: Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori, Gyldendal 1997.
- Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, 1999 (2. udg.), *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag. (også brugt i efteråret 2002)
- Rienecker, Lotte (1999): *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*, Samfundslitteratur (også brugt i efteråret 2002)
- Baumann, Zygmunt & Tim May: *At tænke sociologisk*. Hans Reitzels Forlag, 1. udgave, 2003. (B&M)
- Andersen, Heine(red): *Sociologi - en grundbog til et fag*. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave, 1998 (HA)
- Zahle, Henrik, *Dansk Forfatningsret 3. Menneskerettigheder*, Christian Ejlers' Forlag, 2003
- Materialesamling til Jurakursus, Det Samfundsvidenskabelige Basisår, Forår 2004

Udvalgte artikler / kapitler

- Knudsen, Knud (1998) "Historisk sociologi og historie" i *Det jyske Historiker* nr. 80, maj, s. 8-31
- Gundelach, Peter (1988) *Sociale bevægelser og samfundsendringer*. Kap.1 og kap.2. *Politica*, side 11-47.
- Andersen, E. S. (2004), Den samfundsmæssige evolution, i Andersen, E. S. *Joseph A. Schumpeter: En teori om økonomisk evolution*, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag. Udkommer i marts. Indtil da kan kap. frit downloades fra <http://www.business.auc.dk/evolution/projects/schump/kksamfund.pdf>
- Mikkelsen, Flemming (red) 2002: *Bevægelser i demokrati, foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, Århus Universitetsforlag, kapitel 2, s- 17-44
- Esterberg, Kristin G (2002): *Qualitative Methods in Social Science*. Mc Graw Hill. Kap.. 8: Making sense of data, p. 151-180.
- Engelstad, Fredrik m.fl.: *Samfunn og vitenskap*. Oslo, Ad Notam Gyldendal 1966, s. 22-35.
- Gilje, Niels og Harald Grimen: *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag 2002, s. 115-121.
- Høyrup, Jens: *Human Sciences*, State University of New York Press s. 277-295
- Gilje, Nils og Harald Grimen: *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag 2002, kap 7, s. 164-199.
- Johansson, Ingvar m.fl.: *Positivism, marxisme og kritisk teori*, Gyldendal 1974, s. 79-127.
- Jørgensen, Marianne Winther & Louise Phillips (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*, Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag (pp. 9-33)
- Gilje, Nils og Harald Grimen: *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag 2002, kap 2, s. 25-51.

Gulmann, Claus og Karsten Hagel-Sørensen, *EU-ret*, 3.udg., 1995 (blev også anvendt i efterårssemesteret)

Haagen Jensen og Nørgaard, *Administration og Borger*, 3.udg., 1988 1995 (blev også anvendt i efterårssemesteret)

Opgavesamling og udvalgte domme (<http://www.socsci.auc.dk/samfbasis/kurser/jura.htm>)